

STOWARZYSZENIE OBRONA ZWIERZĄT
ul. 11 Listopada 29, 28-300 Jędrzejów
tel. 607-171-458, www.obrona-zwierzat.pl
KRS 0000292939 REGON 260199276 NIP 656-22-72-801
Alior Bank S. A. **75 2490 0005 0000 4500 7398 2092**

“Możemy człowieka ocenić po tym, jak traktuje zwierzęta” - Immanuel Kant (1724-1804)

Jędrzejów, 10.04.2017 r.

Samorządowe Kolegium Odwoławcze

w Olsztynie

za pośrednictwem

Wójta Gminy Stare Juchy

Odwołanie od decyzji Wójta Gminy Stare Juchy znak: GK.7021.1.3.2017 z dnia 17.01.2017 r.

Stowarzyszenie Obrona Zwierząt, KRS 0000292939, organizacja pożytku publicznego, której statutowym celem działania jest ochrona zwierząt, strona postępowania administracyjnego o udostępnienie informacji publicznej, odwołuje się od decyzji Wójta Gminy Stare Juchy znak: GK.7021.1.3.2017 z dnia 17.01.2017 r. (doręczonej drogą elektroniczną dnia 27.03.2017 r.), odmawiającej udostępnienia informacji publicznej na temat sposobu i skutków wykonywania przez Gminę Stare Juchy zadania „opieka nad bezdomnymi zwierzętami i ich wylapywanie”, przewidzianego ustawą z dnia 21.08.1997 r. o ochronie zwierząt (zwaną dalej: u.o.z.).

Skarżący wnosi o uchylenie zaskarżonej decyzji i przekazanie sprawy do ponownego rozpatrzenia przez organ I instancji.

Decyzji tej skarżący zarzuca naruszenie przepisów:

- art. 61 ust. 1 i 2 Konstytucji RP i art. 1 ust. 1 w zw. z art. 5 ust. 2, art. 6 ust. 1 pkt 4a), art. 10 ust. 1 i art. 13 ust. 1 ustawy z dnia 06.09.2001 r. o dostępie do informacji publicznej (zwanej dalej: u.d.i.p.), poprzez nieudostępnienie informacji publicznej zgodnie z pkt. 1, 3 i 4 wniosku skarżącego z dnia 09.01.2017 r.,

- art. 33 ust. 1 w zw. z art. 35 ustawy z dnia 27.08.2009 r. o finansach publicznych, poprzez przyjęcie, że można zastrzec wyłączenie jawności treści umowy (żądanej pkt. 5 wniosku skarżącego z dnia 09.01.2017 r.) zawieranej przez jednostkę sektora finansów publicznych, realizowanej lub przeznaczonej do realizacji ze środków publicznych, bez podjęcia przez przedsiębiorcę niezbędnych działań w celu zachowania w tajemnicy informacji technicznych, technologicznych, organizacyjnych przedsiębiorstwa lub innych posiadających wartość gospodarczą lub bez wykazania przez jednostkę sektora finansów publicznych, że nieudostępniona informacja stanowi tajemnicę przedsiębiorstwa z uwagi na to, że wymaga tego istotny interes publiczny lub ważny interes państwa.

Uzasadnienie

Sposób, w jaki organ dokonał interpretacji art. 5 ust. 2 u.d.i.p., jest nietrafny i spowodował bezpodstawne ograniczenie wnioskodawcy w jego prawie do informacji publicznej.

Skarżące Stowarzyszenie od kilku lat uczestniczy w projekcie, polegającym na badaniu problemu bezdomności zwierząt w jego wymiarze publicznym. W ramach tego projektu prowadzony jest monitoring działalności schronisk dla bezdomnych zwierząt, hycli oraz polityki gmin i urzędów. I tak, od 2006 r. do wszystkich gmin w Polsce kierowany jest wniosek o udzielenie informacji publicznej na temat sposobu i skutków wykonywania ich zadania własnego „opieka nad bezdomnymi zwierzętami i ich wylapywanie”, przewidzianego u.o.z. Uzyskana w ten sposób informacja prezentowana jest szerokiej publiczności pod adresem: <http://www.boz.org.pl/monitor>.

W związku z powyższym, w dniu 09.01.2017 r. skarżący złożył drogą elektroniczną do Wójta Gminy Stare Juchy wniosek o udostępnienie informacji publicznej w następującym zakresie:

- 1. z kim (imię, nazwisko lub nazwa, adres) gmina miała obowiązujące w 2016 r. umowy albo komu (imię, nazwisko lub nazwa, adres) udzielała doraźnych zleceń wylapywania/odławiania bezdomnych zwierząt?*
- 2. z kim (imię, nazwisko lub nazwa, adres) gmina miała obowiązujące w 2016 r. umowy albo komu (imię, nazwisko lub nazwa, adres) udzielała doraźnych zleceń zapewniania opieki bezdomnym zwierzętom?*
- 3. ilu bezdomnym zwierzętom (z podziałem na psy i koty) zapewniono opiekę na koszt gminy w 2016 r.? (nie licząc zwierząt, którymi zajęto się w latach poprzednich)*
- 4. jaki był w 2016 r. koszt realizacji całego zadania przewidzianego ustawą o ochronie zwierząt (wylapywanie/odławianie, opieka, usługi weterynaryjne, dokarmianie, inne)?*
- 5. ponadto prosimy o udostępnienie treści i postaci umowy/umów (wraz z załącznikami) o zapewnianie opieki bezdomnym zwierzętom w 2016 r.*

Decyzją z dnia 17.01.2017 r. Wójt Gminy Stare Juchy odmówił udostępnienia żądanej wnioskiem informacji publicznej, argumentując to koniecznością ochrony tajemnicy przedsiębiorcy, tj. Grażyny Dworakowskiej prowadzącej schronisko dla zwierząt w Radysach.

W ocenie skarżącego, stanowisko prezentowane przez stronę przeciwną jest nieprawidłowe.

Art. 1 ust. 1 u.d.i.p. stanowi, że każda informacja o sprawach publicznych stanowi informację publiczną w rozumieniu ustawy i podlega udostępnieniu i ponownemu wykorzystywaniu na zasadach i w trybie określonych w ustawie. Innymi słowy, informacją publiczną jest każda informacja o sprawach publicznych rozumianych jako działalność organów władzy publicznej oraz samorządów, osób i jednostek organizacyjnych w zakresie wykonywania zadań władzy publicznej oraz gospodarowania mieniem publicznym, komunalnym lub Skarbu Państwa.

Na podstawie art. 6 ust. 1 pkt 4a) u.d.i.p. udostępnieniu podlega informacja publiczna, w szczególności o danych publicznych, w tym treść i postać dokumentów urzędowych.

Zgodnie z ugruntowanym orzecznictwem sądowo-administracyjnym, jawność ma pierwszeństwo przed tajnością - por. wyrok Naczelnego Sądu Administracyjnego z dnia 21.07.2011 r., sygn. akt I OSK 678/11, w uzasadnieniu, którego Sąd, interpretując prawo do informacji, stanął na stanowisku, że *jeżeli stanowi ono prawo konstytucyjne, to ustawy określające tryb dostępu do informacji powinny być interpretowane w taki sposób, aby zagwarantować obywatelom szerokie uprawnienia w tym zakresie, a wszelkie wyjątki powinny być rozumiane wąsko. Oznaczają to stosowanie w odniesieniu do tych ustaw takich zasad wykładni, które sprzyjają poszerzaniu, a nie zawężaniu obowiązku informacyjnego* (tak również: wyrok Naczelnego Sądu Administracyjnego z dnia 01.10.2010 r., sygn. akt I OSK 1149/10, Lex Polonica nr 2514371 oraz wyrok Naczelnego Sądu Administracyjnego Ośrodek Zamiejskowy we Wrocławiu z dnia 05.12.2002 r., sygn. akt I I SA/Wr 1600/02).

Analogiczne stanowisko wynika również z wcześniejszych wyroków Naczelnego Sądu Administracyjnego, dotyczących zasad prawa do informacji publicznej, m. in.: wyrok z dnia 07.03.2003 r., sygn. akt I I SA 3572/02, w którym Sąd wyraził pogląd, że *prawo do informacji jest zasadą, a wyjątki od niego powinny być interpretowane ściśle*. Na uwagę zasługuje również teza wyroku Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Warszawie z dnia 12.10.2010 r., sygn. akt I I SA/Wa 933/10, zgodnie z którą *z treści art. 1 u.d.i.p. jak i art. 61 Konstytucji wynika, że ustawodawca chciał, aby dostęp do informacji był jak najszerszy, dlatego też uwzględniając konstrukcję art. 1 ustawy należy uznać, że zasadą powinno być udostępnianie informacji publicznej(...)* Podmiot do którego wpłynął wniosek o udzielenie informacji publicznej powinien przede wszystkim dążyć do tego, aby udzielić informacji. Podobnie wypowiedział się tenże Sąd w wyroku z dnia 22.08.2006 r., sygn. akt I I SAB/Wa 193/05, stwierdzając, że *przy badaniu przepisu art. 61 Konstytucji prawo dostępu do informacji publicznej, a w szczególności informacji o funkcjonowaniu organów władzy publicznej, stanowi bardzo istotny element realizacji zasady demokratycznego państwa prawnego, dlatego nie jest dopuszczalne traktowanie wyjątków od wspomnianego prawa w sposób dorozumiany lub rozszerzający*.

Z powyższego wynika, iż prawo do informacji publicznej w wyjątkowych przypadkach może podlegać ograniczeniu. I tak, na tajemnicę przedsiębiorstwa, na którą powołuje się skarżony organ, składają się takie informacje należące do przedsiębiorcy, których przekazanie, ujawnienie lub wykorzystanie albo nabycie od osoby nieuprawnionej zagraża lub narusza jego interes. Warunkiem respektowania tej tajemnicy jest uprzednie złożenie w odniesieniu do konkretnych informacji zastrzeżenia, że nie mogą być one ogólnie udostępnione. Jednakże oceniając przypadek objęty niniejszym odwołaniem, należy rozważyć, czy przywoływane przez organ Gminy Stare Juchy prawo do ochrony tajemnicy przedsiębiorcy nie narusza prawa do informacji. W wyroku z dnia 04.09.2013 r., sygn. akt I I SA/Gd 321/13, Wojewódzki Sąd Administracyjny w Gdańsku wskazał m. in.: *Podkreślić należy, że tajemnica przedsiębiorcy, będąca wyjątkiem od zasady jawności umów zawieranych przez jednostki sektora finansów publicznych, nie może być interpretowana w sposób rozszerzający, gdyż naruszałoby to przewidziane w art. 61 Konstytucji RP oraz ustawie o dostępie do informacji publicznej prawo do informacji o działaniach władzy publicznej organów władzy publicznej oraz osób pełniących funkcje publiczne, które to prawo obejmuje również uzyskiwanie informacji o działalności organów samorządu gospodarczego i zawodowego, a także innych osób oraz jednostek organizacyjnych w zakresie, w jakim wykonują one zadania władzy publicznej i gospodarują mieniem komunalnym lub majątkiem Skarbu Państwa. Podkreślenia zatem wymaga, iż warunkiem koniecznym do uznania istnienia tajemnicy przedsiębiorcy jest wskazanie konkretnych, posiadających wartość gospodarczą należących do niego informacji, które mają korzystać z poufności (...)* Z samej treści art. 5 ust. 2 ustawy wynika, że prawo do informacji publicznej podlega ograniczeniu w ściśle określonym zakresie, tj. ze względu na prywatność osoby fizycznej lub tajemnicę przedsiębiorcy. Przepis ten nie mówi o całkowitym wyłączeniu prawa do informacji publicznej, ale o jego ograniczeniu w takim zakresie, w jakim wymaga tego ochrona prywatności osoby fizycznej lub tajemnicy przedsiębiorcy. Nie ma zatem prawnych przeszkód, ażeby wniosek o udostępnienie informacji publicznej mógł zostać równocześnie rozpatrzony poprzez częściowe udostępnienie danych oraz w pozostałej części załatwiony odmownie z powołaniem się na ograniczenia wskazane w art. 5 ust. 2 ustawy. **Wydanie decyzji odmownej z powołaniem na tajemnicę przedsiębiorcy wymaga przy tym wyczerpującego uzasadnienia wystąpienia przesłanek z art. 11 ust. 4 ustawy o zwalczaniu nieuczciwej konkurencji.**

Wskazać należy, iż przepisy ustawy o finansach publicznych przesadzają o jawności gospodarki finansowej w sferze publicznej i jawności umów jako zasady - tak art. 33 ust. 1 w zw. z art. 34 ust. 1 pkt 5 lit. a). Z kolei z art. 35 ustawy wynika domniemanie niezastrzeżenia klauzuli dotyczącej wyłączenia jawności w umowach zawieranych przez jednostki sektora finansów publicznych lub inne podmioty, o ile wynikające z umowy zobowiązanie jest realizowane lub przeznaczone do realizacji ze środków publicznych. Powyższe oznacza, że zastrzeżenie tajemnicy stanowi wyjątek od zasady jawności. W doktrynie przyjmuje się, że jawność finansów publicznych oznacza swobodny dostęp obywatela do informacji o działalności państwa w wymiarze finansowym (W. Misiąg, A. Niedzielski, *Jawność i przejrzystość finansów*

publicznych w Polsce w świetle standardów Międzynarodowego Funduszu Walutowego, Raport Instytutu Badań nad Gospodarką Rynkową 2001, Nr 29, s. 5; zob. C. Kosikowski, Nowa ustawa o finansach publicznych. Komentarz, Warszawa 2010, s. 155), a także szerzej jako sytuację, w której informacje dotyczące funkcjonowania całego sektora finansów publicznych są publicznie dostępne i podlegają publicznej ocenie (...) Rozumienie więc jawności w kontekście budżetu rozszerzono na cały sektor finansów publicznych w odniesieniu do gospodarowania środkami publicznymi. Co więcej postulatyczna zasada jawności uzyskała status normatywnej, a więc prawnie wiążącej. (Ustawa o finansach publicznych. Komentarz red. prof. dr hab. Paweł Smoleń, Rok wydania: 2012, Wydawnictwo: C.H. Beck, Wydanie: 1 poprawione - komentarz do art. 33).

Jawność w sferze finansów publicznych ma szczególny charakter, na co zwraca uwagę m.in. Cezary Kosikowski, „Prawne aspekty zasady jawności i przejrzystości finansów publicznych” (referat): *Środki publiczne w większości pochodzą od obywateli. Państwo powinno więc ujawnić, jaki jest udział obywateli w tworzeniu dochodów publicznych, a także i to, na finansowanie jakich wydatków dochody te są wystarczające. Dla obywateli, a zwłaszcza dla ich postawy w zakresie ponoszenia ciężarów publicznych, nie jest obojętne to, w jaki sposób jest rozłożony ciężar danin publicznych oraz w jaki sposób państwo gospodaruje wpływami z tego tytułu. Obywatele chcą także wiedzieć, ile kosztuje ich utrzymanie państwa i jego aparatu oraz to, w jaki sposób są dzielone wydatki publiczne dotyczące także celów (konsumpcja zbiorowa i indywidualna). Społeczeństwo pragnie również wiedzieć, czy aparat władzy publicznej potrafi planować, organizować, zarządzać i kontrolować gospodarowanie środkami publicznymi. Jawność i przejrzystość finansów publicznych staje się zatem narzędziem oceny systemu sprawowania władzy publicznej. Ocena ta jest zaś potrzebna, ponieważ to społeczeństwo dokonuje bezpośredniego lub pośredniego wyboru władzy publicznej. Jawność i przejrzystość finansów publicznych ma także znaczenie wychowawcze. Władza publicznej nakazuje postępowanie uczciwe i profesjonalne oraz zgodne z interesem społecznym. Natomiast społeczeństwu pozwala na zwiększenie zainteresowania życiem publicznym i uczestnictwem w nim.*

W ocenie skarżącego, Wójt Gminy Stare Juchy w żaden sposób nie wykazał, czy i w jakim zakresie udostępnił informacji żądanej:

- pkt 1 wniosku (kto wylapywał bezdomne zwierzęta na terenie Gminy w 2016 r.?),
- pkt 3 wniosku (ile bezdomnych zwierząt wylapano na terenie Gminy w 2016 r.?)
- pkt 4 wniosku (jaki był w 2016 r. koszt realizacji zadania przewidzianego u.o.z.?)

naruszać by miało tajemnicę przedsiębiorcy prowadzącego schronisko dla zwierząt w Radysach, szczególnie że pytania te dotyczą realizacji przez Gminę jej ustawowego zadania własnego, finansowanego z publicznych pieniędzy.

Podobnie, organ Gminy nie uzasadnił, aby umowa żądana pkt. 5 wniosku, zawierała informacje prawnie chronione, powołując się jedynie ogólnie na brak zgody przedsiębiorcy „na udostępnianie tajemnic przedsiębiorstwa” i ustawę z dnia 16.04.1993 r. o zwalczaniu nieuczciwej konkurencji. Ponadto, organ nie dokonał samodzielnej oceny złożonego przez przedsiębiorcę zastrzeżenia pod

kątem istnienia tajemnicy przedsiębiorstwa, poprzestając jedynie na oświadczeniu przedsiębiorcy, co do kwalifikacji danych objętych umową, jako stanowiących „tajemnicę przedsiębiorstwa” i nie podlegających upublicznieniu. Wreszcie, organ I instancji nie wyjaśnił, czy przedmiotowa umowa zawarta została w oparciu o przepisy ustawy z dnia 29.01.2004 r. Prawo zamówień publicznych, której art. 139 ust. 3 wskazuje, że umowy w sprawach zamówień publicznych są jawne i podlegają udostępnieniu na zasadach określonych w u.d.i.p.

Należy również zwrócić uwagę na niekonsekwencję skarżonego organu, który od 2013 r. corocznie realizował analogiczne wnioski skarżącego, w tym udostępniał treść umów zawieranych z tym samym przedsiębiorcą.

Podmiot zobowiązany do udzielenia informacji publicznej winien najpierw szczegółowo rozważyć, w jakim zakresie prawo do informacji publicznej może być ograniczone w związku z ochroną tajemnicy przedsiębiorcy. Jeśli podmiot zobowiązany, po gruntownej analizie, dojdzie jednak do przekonania, że w tym konkretnym przypadku prawo przedsiębiorcy do tajemnicy zasługuje na większą ochronę niż prawo obywatela do uzyskania informacji publicznej, wówczas stanowisko swoje winien rzetelnie i wyczerpująco uzasadnić. W niniejszej sprawie to jednak nie nastąpiło. Uzasadnienie decyzji jest enigmatyczne, co utrudnia polemikę ze stanowiskiem organu. Z uwagi na powyższe odwołanie niniejsze jest konieczne i usprawiedliwione.

PREZES
Stowarzyszenia Obrona Zwierząt
Agnieszka Lechowicz

W załączeniu:

- odpis z KRS Stowarzyszenia
- decyzja Wójta Gminy Stare Juchy znak: GK.7021.1.3.2017 z dnia 17.01.2017 r.